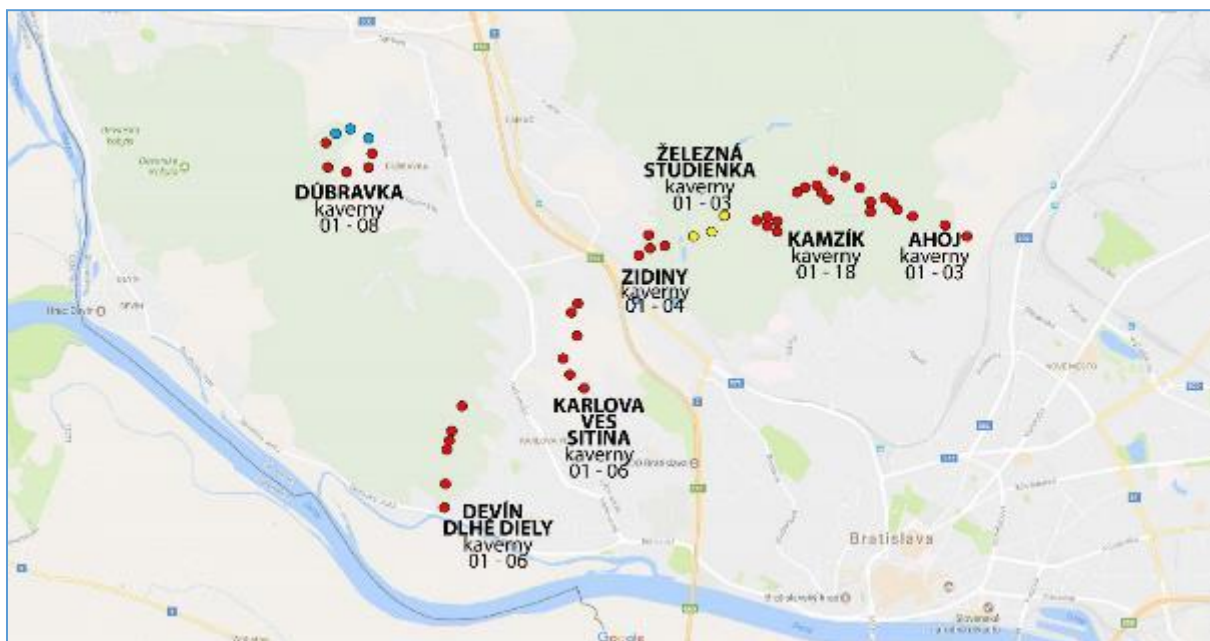

Mesto: Bratislava
Mestská časť: Bratislava- **Nové Mesto**
Adresa: Mlynská dolina – **Železná studnička**
Typ pamätihodnosti: kategória 1A – hmotná nehnuteľná
Názov pamätihodnosti: **delostrelecké kaverny z 1.svetovej vojny**
Bližšie určenie: **súbor 3 delostreleckých kaverien nad 8.mlynom Klepáč**
Číslo v zozname MČ: -

Situácia:

Celková situácia s vyznačením súboru v Mlynskej doline pri Železnej studničke (žltá farba).

Popis:

Prvé plány na vojenskú obranu bratislavského mosta (Franz-Josef Brucke) s predpolím sa objavili na Ministerstve vojny Rakúsko-Uhorska už v roku 1902 pod názvom „Pressburger Bruckenkopf. Až v roku 1911 sa na základe zhoršenej medzinárodnej politickej situácie pristúpilo k rozhodnutiu vybudovať opevnenia v mestách, ktoré boli označené ako predmostia Viedne, hlavného mesta krajiny. Jedným z týchto miest bola aj Bratislava (Pressburg). Opevnenia v podobe podzemných kaverien mali poskytovať úkryt a ochranu delostreleckým jednotkám, ktoré mali svojou paľbou likvidovať postup potenciálneho nepriateľa.

V decembri 1913 predložilo veliteľstvo 5.zboru Rak.-uh. Armády v Bratislave na Ministerstvo vojny generálny projekt opevnenia, ktorý vypracoval major arm. generál vo výslužbe Škvor. Práce boli zahájené v auguste 1914 a ich vykonaním bolo poverené špeciálne stavebné riaditeľstvo. Okrem kaverien boli budované aj prístupové prekážky a cesty. Opevnenie bolo dobudované v októbri 1915 a jeho posádku utvorila VIII.domobranecká teritoriálna brigáda. V apríli 1916 vydalo Ministerstvo vojny vzhľadom na vývoj vojenskej situácie príkaz na likvidáciu opevnenia. V priebehu rokov 1916-17 boli kaverny zasypané a povrch terénu vrátený do pôvodného stavu.

Súbor kaverien na Železnej studničke nad 8.mlynom tvoria 3 objekty, situované na západnom svahu kopca. Toto stanovište sústredilo delostreleckú paľbu západným smerom, do priestoru Lamačskej brány. Objekty č. 2 a 3 sú menšieho typu, s jedným vchodom. Objekt č.1 (najbližšie k mlynu Klepáč) má atypický pôdorys s dvomi priestormi a dva vstupy. V súčasnosti sa v ňom vykonávajú čistiace a rekonštrukčné práce.

Literatúra a pramene:

Opevnenie bratislavského predmostia – Dúbravská Hlavica, sprievodca históriou a obnovou; vyd. Bunkre o.z., Grosslingova 22, 811 09 Bratislava; nepredajné.

Spracoval:

na základe podkladov o.z. Bunkre spracoval PhDr. Ivo Štassel, MÚOP

Dátum:

01/2017

Vyčistený vstup do najväčšej kaverny č.1 v lokalite Železná studnička – Klepáč.

Detail prístupovej chodby do najväčšej kaverny č.1 v lokalite Železná studnička – Klepáč.

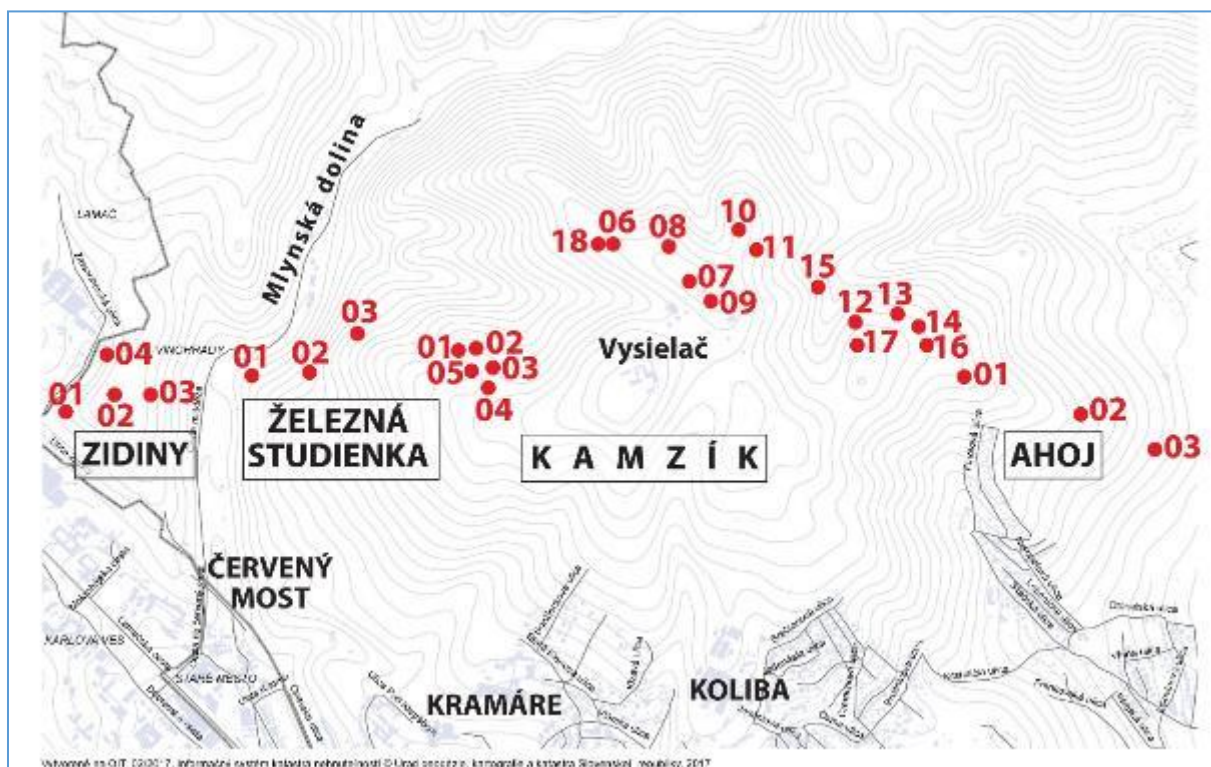

Vstup do malej kaverny č.2 v lokalite Železná studnička – Klepáč

Vstup do malej kaverny č.3 v lokalite Železná studnička – Klepáč

Okres: Bratislava III
Obec: Bratislava, mestská časť Nové Mesto
Katastrálne územie: Vinohrady

Detail situácie objektov v lokalite Železná studnička - Klepáč

Poznámka:

Každá z kaverien je v teréne presne lokalizovaná pomocou GPS-súradníc.
Súradnice nie sú zverejnené vzhľadom na riziko závalov a pádov do kaverien.